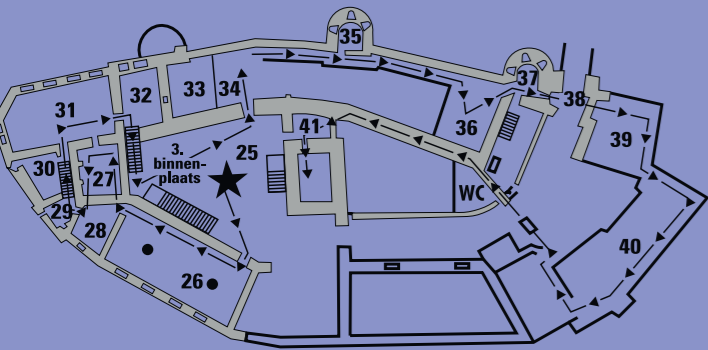

De vensters dateren van ongeveer 1250 en de gotische gewelven van het einde van de XIIIe eeuw. De originele decoratie van de wanden en het plafond dateert uit het begin van de XIVe eeuw. Tussen 1914 en 1916 werden de schilderijen systematisch afgekrabd, daarna verduurzaamd en gerestaureerd, in het bijzonder op de wanden waar ze het meest beschadigd waren. Beschadigd door watersijpeling, werden ze gedeeltelijk gerestaureerd tussen 1985 en 1995 en de meeste overschilderingen van 1914-1916 werden verwijderd.

Ondanks hun fragmentaire uiterlijk werden deze schilderijen opgevat als een geheel rond een centraal onderwerp, Christus, om tegemoet te komen aan de vraag van hun opdrachtgever, Amadeus V. Hun verdeling komt overeen met de voornaamste architecturale verdelingen van de kapel: in de gewelven hangen de figuren van het Oude Testament, met uitzondering van de H. Johannes de Doper en op de wanden de figuren van het Nieuwe Testament.

Neem de trappen naar beneden en steek de binnenplaats over.

25. DE DERDE BINNENPLAATS (F) | De derde binnenplaats, het zogenaamde voorplein, was omringd door de privévertrekken van de Savoye's.

26. DE AULA MAGNA (U1) | In de middeleeuwen gebruikten de Savoye's deze zaal als ontvangst-, banket- en feestzaal. Hier ontvingen ze hun vazallen en spraken ze recht. *Aula magna* of *aula magna inferior* (grote binnenzaal) genoemd in de XIIIe eeuw, werd de molenzaal tijdens de Bernse periode, omdat men er een molen en een pers had geïnstalleerd. Vanaf 1839 krijgt ze de naam van rechtszaal.

De zwartmarmeren kolommen en de vensters aan de kant van het meer dateren uit de XIIIe eeuw. Het plafond en de schouw zijn uit de XVe eeuw.

Deze zaal en de twee volgende kunnen vandaag worden gehoord voor galadiners, cocktailparty's of concerten. Het gebeurt dus dat ze voor het publiek gesloten zijn.

27. DE KAMER VAN ALLINGES (X) | Deze kamer deed dienst als slaapkamer in de XIIIe eeuw, daarna als munitiekamer en pers tijdens de Bernse periode. In de XIXe eeuw werd ze gebruikt als opslagplaats voor de artillerie.

Ze draagt de naam van een machtige familie die waarschijnlijk op het kasteel verbleef tijdens de XIe eeuw, de waarschijnlijke bouwdatum van deze toren die dienst deed als verdediging van het kasteel.

28. DE FOLTERKAMER (U2) | Deze kamer die naast de slaapkamer ligt, was een salonnetje of een garderobe in de tijd van de Savoye's. In de XVIIe eeuw werd ze gebruikt als verhoor- of folterkamer.

De schilderijen op de wanden en op het plafond werden gerestaureerd in 1898. De sporen op de muren komen van de onderverdeling in verdiepingen in vroeger tijden.

De intact gelaten stukken van de geschilderde decors op de draagbalk, het kapiteel en de paal zijn uitzonderlijk, want erg zeldzaam. Ze dateren uit de laatste dertig jaar van de XIIIe eeuw.

29. DE LATRINES (V) | Het latrinegebouw dateert uit de XIIIe eeuw.

30. DE CAMERA NOVA (W) | Net als die boven was deze ruimte voorbehouden aan de Savoye's aan het einde van de XIVe eeuw. Ze werd *camera nova juxta magnum pelium* genoemd, dit wil zeggen de nieuwe zaal naast de grote kachel. Later werd ze de comitézaal genoemd, omdat het Comité van de Vereniging voor de Restauratie van Chillon er in de jaren 1930 vergaderde. Deze vereniging, opgericht in 1887, hield zich, met steun van de staat Vaud, bezig met de restauratie en de uitbating van het kasteel tot 2002, het jaar waarin ze werd opgevolgd door de Stichting van het Kasteel van Chillon.

31. DE DOMUS CLERICORUM (G) | In de XIIIe eeuw gaf de domus clericorum (het huis van de klerken) op twee verdiepingen onderdak aan de administratie van de kastelen van Chillon en van het baljuwschap van de Chablais. Dit gebouw verdween in de XVIe eeuw nadat het instortte of werd afgebroken. De zaal van de klerken op de onderste verdieping werd volledig gerestaureerd in de eerste helft van de XXe eeuw.

De decoroverblijfselen uit de XIIIe werden gebruikt om de schilderijen op alle wanden in 1947-1948 te restaureren. De overblijfselen die men terugvond in de folterzaal stonden model om het plafond te schilderen.

32. DE MAQUETTEZAAL (Y) | Deze ruimte onder de privékapel van de Savoye's dateert van voor de XIIIe eeuw. De maquettes die men er vandaag terugvindt, dateren van het begin van de XXe eeuw. Gemaakt op basis van de resultaten van 38 jaar werken uitgevoerd door de archeoloog Albert Naef tonen de maquettes de bouwfasen van het kasteel.

33. HET HOOFDGEBOUW (H) | Ingericht tussen het einde van de XIIe eeuw en het begin van de XIIIe eeuw diende het hoofdgebouw als opslagplaats en verdedigingsgordel. In de XIVe eeuw heeft het ook dienst gedaan als gevangenis. Deze ruimte is ingestort in de XVe eeuw en werd pas in het begin van de XXe eeuw opnieuw opgebouwd.

Neem de trap naar boven vanuit de maquettezaal, steek de derde binnenplaats over en ga direct naar de vierde binnenplaats, aan uw linkerkant.

34. DE VIERDE BINNENPLAATS (H) | De vierde binnenplaats, de zogeheten binnenplaats met twee hoekpaviljoenen, werd volledig ontworpen voor de verdediging en om toezicht te houden op de oude weg: dikke muren, kleine openingen (bijvoorbeeld schietgaten en kijkgaten) en architecturale verdedigingselementen, zoals torenomlopen, machicolis en taluds.

35. DE VERDEDIGINGSTOREN (Z1) | De drie halfronde torens werden rond 1230 gebouwd, daarna opgetrokken in verschillende fasen en meermaals gewijzigd om te worden aangepast aan de verdediging van het kasteel. Deze toren is de tweede verdedigingstoren.

Hier wordt de harnassenverzameling getoond.

36. DE LOGIA PARLAMENTI (L) | Tussen de XIIIe en de XVe eeuw was deze ruimte een groot parlatorium in de vorm van een loge, vandaar zijn benaming *logia magna parlamenti*. De prinsen van Savoye en de kasteelheren hielden er audiëntie en spraken er recht.

Daarna deed deze zaal dienst als keuken op het einde van de XVe eeuw en werd ze gedeeltelijk verwoest in de XVIe eeuw en omgevormd tot commandopost om de eerste binnenplaats te bewaken. Aan het einde van de XVIIe eeuw werd er een smederij in ondergebracht. Ten slotte diende ze in 1836 als hangar voor de munitiewagens.

37. DE VERDEDIGINGSTOREN (C) | Ingericht voor de soldaten van het garnizoen dat belast was met de bewaking van de ingang in de XVIe en XVIIe eeuw is deze derde verdedigingstoren van hetzelfde type als de vorige.

Om naar de gangen langs de borstwering en de donjon te gaan volgt u de nummers en gaat u rechtdoor.

38. HET INGANGSGEBOUW (A) | Gebouwd in de XVe eeuw, bevindt dit gebouw zich boven de ingang van het kasteel.

Ga de wachttorens binnen.

39. DE WACHTTOREN (B) | In de nabijheid van de ingang gelegen, lijkt de wachttoren, ook wel de toren met de klok genoemd, gebouwd te zijn om de brug en de ingang van het kasteel te bewaken.

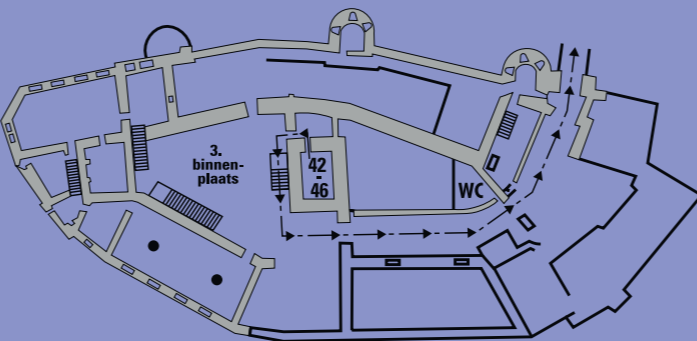
Waarschijnlijk was er een verblijfsruimte voor de bewakers op deze verdieping. Vandaag herbergt de toren een dienstappartement.

40. DE WEERGANG (N, N1, P, E) | Vanaf de weergang heeft men een prachtig uitzicht op de binnenplaatsen van het kasteel enerzijds en op het meer, Villeneuve en de Voor-Alpen anderzijds. In de hoek richt het wachttorentje zich op als de boeg van een schip.

Wanneer men door het gebouw loopt waar de administratieve kantoren van het kasteel zijn ondergebracht, komt men op de wegen die de eerste en de tweede binnenplaats van het kasteel domineren, daarna op de weergang die uit de tijd van de Savoye's dateert.

Ga de schatkamer binnen.

41. DE SCHATKAMER (K) | Daterend uit het einde van de XIIIe eeuw gaf dit gebouw onderdak aan de waardevolle voorwerpen, de eigendomsbewijzen en

andere documenten, met name de archieven van het Huis van Savoye. Het werd in 1815 omgevormd tot trappenhuis.

Volg de nummers om naar de donjon te gaan.

42-46. DE DONJON (I/J) | Nagenoeg in het midden van de rots van Chillon gelegen, dateert de donjon waarschijnlijk uit de XIe eeuw.

Behalve als schuilplaats en symbool van de macht diende deze donjon ook als uitkijkpost van de verdediging, voorlopige verblijfplaats, opslagplaats en meer recentelijk als gevangenis en kruitmagazijn. Uit veiligheidsoverwegingen was de deur van de donjon, hoger gelegen, enkel toegankelijk via een ladder of met een ophaalbrug. De donjon werd een eerste maal verhoogd op een onbekende datum, een tweede keer aan het begin van de XIVe eeuw tot zijn huidige hoogte (ca. 25 meter).

Vroeger was enkel de eerste verdieping bewoonbaar. Tijdens de restauratie van de donjon in de XXe eeuw werden er trappen aan toegevoegd om tot in de top te geraken, die een uitzicht van 360° biedt op het kasteel en zijn omgeving.

De wapenverzameling (kruisboog, zwaarden, haakbussen, stokwapens e.d.) wordt tentoongesteld in zaal 43 en 44.

Onderaan de trappen van de donjon en de schatkamer gaat u terug naar de uitgang nadat u de tweede en de eerste binnenplaats overgestoken hebt.

Wij hopen dat u het leuk en interessant hebt gevonden om Chillon te ontdekken en danken u voor uw bezoek.

Als u een aandenken aan het kasteel wilt bewaren, kunt u terecht in de winkel (nr. 2), waar u onder meer de zeer vermaarde Clos de Chillon kunt kopen. Dit is een schitterende chasselaswijn, die op het kasteel gerijpt en gebotteld is. In de winkel kunt u ook allerlei publicaties, souvenirs, briefkaarten en speelgoed vinden.

Hebt u gebruikgemaakt van een audiogids? Als u terugloopt naar de plek waar u het apparaat hebt gehuurd, kunt u meteen uw identiteitsbewijs ophalen.

Bepaalde zalen van het kasteel kunt u afhuren voor bijzondere gelegenheden, zoals galadiners, cocktailparty's en concerten. Op onze website (www.chillon.ch) vindt u meer informatie hierover.

Het is ook mogelijk om de verjaardag van uw kind (van 7 tot 12 jaar) in deze schitterende omgeving te vieren of om een privébezoek te organiseren.

Als u de laatste nieuwtjes over het kasteel wilt ontvangen, kunt u zich aanmelden voor onze maandelijkse nieuwsbrief (www.chillon.ch).

Als lid van de vereniging van vrienden van het kasteel profiteert u van een groot aantal voordelen, zoals gratis toegang en korting op de prijs van de Clos de Chillon (kijk ook hiervoor weer op www.chillon.ch).

Ons team verheugt zich al op uw volgende bezoek!

FONDATION DU CHÂTEAU DE CHILLON
21, avenue de Chillon
CH-1820 Vevy-Montreux
Tél. +41 (0)21 966 89 10
Fax +41 (0)21 966 89 12
Email: info@chillon.ch
www.chillon.ch

With collections from the
Musée cantonal d'archéologie et d'histoire Lausanne
f @chateauchillon
#ChateauChillon
#Chillon

Geachte bezoeker, Wij heten u hartelijk welkom en verheugen ons op uw bezoek!

Deze brochure stelt u het traject voor om het kasteel te ontdekken. De cijfers geven de richting van het bezoek aan. U vindt ze ook terug op de verschillende plannen. Er is een gids speciaal voor kinderen van 6 tot 10 jaar beschikbaar in het Frans, het Engels en het Duits. U vindt deze aan de kassa, in de winkel (nr. 2) en aan het loket van de audiogidsen (nr. 4).

U kunt er eveneens audiogidsen huren (iPod) die commentaar geven over de architectuur van het kasteel en zijn geschiedenis in het Frans, het Engels, het Duits, het Spaans, het Italiaans, het Russisch, het Chinees en het Japans vertellen.

Bovendien vindt u langsheen het aanbevolen parcours informatie in het Frans, het Engels en het Duits over het gebouw en zijn geschiedenis, evenals over het leven van zijn bewoners doorheen de verschillende eeuwen.

Het kasteel van Chillon is een historisch monument, dat onder videobewaking staat. Als u zich aan een aantal regels houdt, kan iedereen het kasteel onder de beste omstandigheden bezoeken en blijft dit stukje erfgoed ook voor toekomstige generaties bewaard.

Het is daarom ten strengste verboden:

- om in het kasteel te roken;
- om buiten de daarvoor bestemde ruimtes te eten en te drinken in het kasteel;
- om dieren naar het kasteel mee te nemen, met uitzondering van blindengeleidehonden;
- om uvw handtekening of graffiti op een muur aan te brengen;
- om de muurschilderingen, gobelins, meubels en wapenverzamelingen aan te raken, omdat deze door het minste of geringste beschadigd kunnen raken.

Wij verzoeken u bovendien vriendelijk om op gedempte toon te praten en uw mobiele telefoon niet te gebruiken. De andere bezoekers kunnen het monument op die manier in alle rust ontdekken, zoals dat bij een bezichtiging hoort.

Wij willen u erop wijzen dat de gebruikelijke veiligheidsnormen niet altijd nageleefd kunnen worden in dit middeleeuwse gebouw. Wij verzoeken u dus om op te passen voor alle obstakels die een gevaar kunnen vormen (lage deuren, steile trappen e.d.). De bezoekers staan in voor hun eigen veiligheid en die van de personen waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

Afspraak nu op het startpunt van het ontdekkingsparcours van het kasteel van Chillon en zijn geschiedenis. Wij wensen u een uitstekend bezoek toe!

HISTORISCH OVERZICHT | In zijn huidige vorm is het kasteel van Chillon het resultaat van eeuwenlange bouwwerken en diverse wederinrichtingen.

Het rotsachtige eilandje waarop het kasteel werd gebouwd, was zowel een natuurlijke bescherming als een strategische plaats om de doorgang tussen Noord- en Zuid-Europa te controleren.

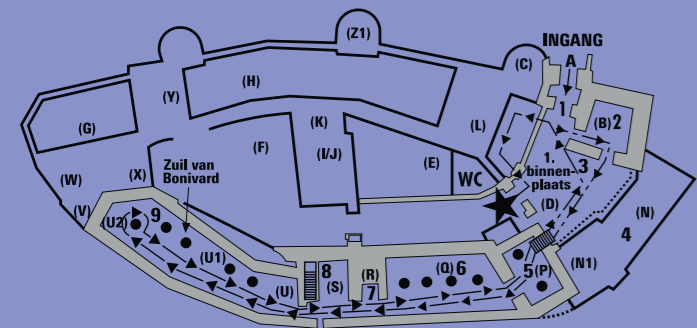
De geschiedenis van het kasteel wordt gemarkeerd door drie grote periodes:

- De Savoye-periode (XIIe eeuw tot 1536);
- De Bernse periode (1536-1798);
- De Vaud-periode (1798 tot nu).

De opgravingen die vanaf het einde van de XIXe eeuw werden gedaan, in het bijzonder deze geleid door de archeoloog van het kanton, Albert Naef (1862-1936), getuigen van de bezetting van de site van Chillon vanaf het Bronzen tijdperk.

De oudste geschreven vermelding van het kasteel dateert van 1150; men verneemt erin dat de familie van Savoye reeds over het fort heerste en daardoor ook over de doorgang langsheen het meer.

De Zwitsers, meer bepaald de Berners, veroverden het Land van Vaud en bezetten Chillon in 1536. Gedurende meer dan 260 jaar deed het kasteel dienst als fort, arsenaal

en gevangenis. Bij de Revolutie van Vaud in 1798 verlieten de Berners Chillon. De staat Vaud wordt er eigenaar van bij de oprichting van het kanton in 1803.

Er werd begonnen met de restauratie van het monument op het einde van de XIXe eeuw en deze gaat vandaag nog onverminderd door.

De zaalnamen worden gevolgd door een letter die verwijst naar de nomenclatuur van het kasteel. Zo kunt u de verschillende hoofdgebouwen onderscheiden, gegroepeerd rond 5 binnenplaatsen en een centrale donjon. Langs landzijde is het kasteel ingericht voor de verdediging, terwijl de gebouwen langs de kant van het meer dienst deden als verblijfplaatsen.

1. DE INGANG (A) | U heeft zojuist een brug uit de XVIIIe eeuw overgestoken, die loopt over een natuurlijke beek. Tijdens opgravingswerken uit het begin van de XXe eeuw werden heel wat voorwerpen die tot de geschiedenis van Chillon behoorden naar boven gehaald: kacheltegels, leder, stukken vaatgoed en glas, enz.

2. DE WINKEL (B) | Deze toren, zoals hij er nu uitziet, dateert uit de XVe eeuw. Van daaruit werden de brug en de ingang van het kasteel verdedigd.

De wanden en de dampkap van de schouw werden gedecoreerd met schilderwerken uit 1898-1899 op basis van elementen die in het kasteel werden bewaard. Deze decoratie, zoals de meeste decors van het kasteel, werd geschilderd met lijmverf, een techniek die in de middeleeuwen werd gebruikt en bestond uit het mengsel van gekleurde pigmenten met water en lijm.

In deze ontvangstruimte bevindt zich tegenwoordig de winkel van het kasteel. Tevens kunt u hier audiogidsen huren.

3. DE EERSTE BINNENPLAATS (D) | De eerste toren was omringd door de diensten van het kasteel. Oorspronkelijk was deze binnenplaats niet zo groot. Deze plaats werd na de aardbeving van 1584 ingericht zoals ze nu is.

4. DE MAQUETTE VAN HET KASTEEL (N) | Hier bevonden zich vroeger de oude paardenstallen en stallen uit de tweede helft van de XVIe eeuw.

Vandaag dient deze plaats eveneens voor het onthaal. U kunt er audiogidsen huren en de maquette van het kasteel bekijken.

Verlaat deze zaal en daal af naar nr. 5, opgepast voor uw hoofd en let op de treden!

5. DE KELDER (P) | Waarschijnlijk teruggaand tot de XIe eeuw werd deze ruimte uitgebreid en vervolgens opnieuw ingericht. De huidige toestand van deze kelderverdieping dateert van de XIIIe eeuw, de gotische gewelven zijn typisch voor deze architecturale periode. Deze plaats deed dienst als wijnkelder en magazijn.

6. DE OPSLAGRUIMTE (Q) | Hier ziet men de rots waarop het kasteel werd gebouwd. Deze kelderverdieping en ook de volgende dateren uit de XIIIe eeuw. Oorspronkelijk diende deze zaal voor de opslag van goederen en als schuilplaats voor het garnizoen.

In de XVIIe en de XVIIIe eeuw werd ze omgevormd tot arsenaal voor het Bernse flottielje.

7. DE GEVANGENIS (R) | Vroeger werden hier de gevangenen opgesloten.

8. DE POTERNE (S) | Oorspronkelijk werd deze kelderverdieping gebruikt als kelder.

De poterne (deurtje in de muur of de vestingwerken van een kasteel) liet de bewoners van het kasteel toe goederen te lossen, of indien nodig, te ontsnappen via het meer, zoals in 1536, tijdens de inneming van het kasteel door de Berners.

Deze plaats werd waarschijnlijk een executiezaal vanaf de XVIe eeuw.

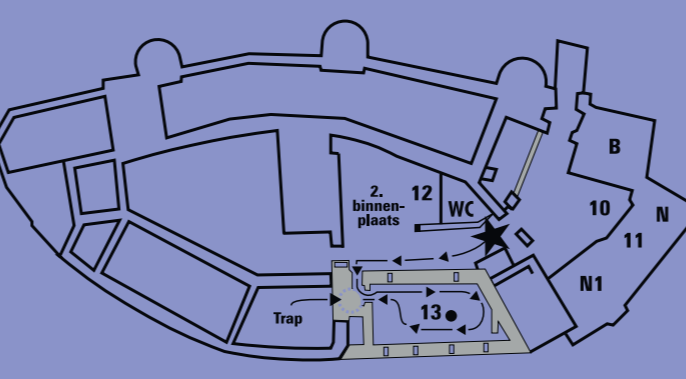
9. DE GEVANGENIS VAN BONIVARD (U, U1, U2) | Dit bevoorradingsmagazijn voor levensmiddelen en wapens werd rond 1290 omgevormd tot gevangenis.

De gevangenis is beroemd omwille van de Engelse dichter Lord Byron die, in 1816, in zijn gedicht *The Prisoner of Chillon* (de gevangene van Chillon) vertelt over de gevangenschap van François Bonivard (1493-1570) in deze kelderverdieping.

Keer op uw stappen terug en neem de trappen om rechtstreeks naar de tweede binnenplaats (nr. 12) te gaan of daal af in de crypte (nr. 10).

10. DE CRYPTE (D) | Deze crypte, gelegen onder de eerste binnenplaats, werd ontdekt tijdens de opgraafwerken op het einde van de XIXe eeuw. Ze maakte ongetwijfeld deel uit van een kapel die waarschijnlijk dateert uit de XIe eeuw, en die het dorp Chillon bediende en in die tijd gelegen was tussen de klif en het kasteel (onder de huidige weg en spoorlijnen). Waarschijnlijk is de kapel in onbruik geraakt in de XIIIe eeuw, tijdens de bouw van de kapel in het bovenste deel van het kasteel.

Vandaag blijven enkel de overblijfsels van het altaar en de trappen over.

11. DE OUDE RINGMUUR (N1, N, B) | De hier zichtbare omwallingen zijn een eerste versterkte uitbreiding, daterend van voor de XIIIe eeuw.

Ga terug naar buiten via de trap achteraan de omwalling om naar het fonteinteras te gaan. Van daar gaat u naar de tweede binnenplaats.

12. DE TWEDE BINNENPLAATS (E) | Oorspronkelijk was de doorgang tussen de eerste en de tweede binnenplaats veel smaller. Ze werd verbreed in 1836 om de kanonnen door te laten.

In de middeleeuwen verbleef de bewindvoerder van het kasteel, een officier uit Savoye, kasteelheer genaamd, in de gebouwen rond de binnenplaats.

De donjon opgericht in het midden van het vestingwerk in de XIe eeuw is het oudste gebouw van Chillon dat vandaag nog te zien is.

13. DE EETZAAL VAN DE KASTEELHEER (Q) | Na de restauratie van deze zaal in het begin van de XXe eeuw kreeg ze een middeleeuws aanzicht. Hier werd, zoals de meeste kasteelmuren, het decor geschilderd met lijmverf (zie hierboven nr. 2) op basis van modellen uit het einde van de XIIIe eeuw. De eiken kolommen zijn dan weer de originele uit de XIIe eeuw. Het cassetteplafond en de schouw dateren uit de XVe eeuw.

Deze zaal bevindt zich in het gedeelte van het kasteel dat vroeger voorbehouden was aan de bewoning, vandaar de grote vensters uit de XIIIe eeuw. In de tijd van

de Savoye's werd ze gebruikt als eetzaal voor de kasteelheer. In de Bernse tijd werd ze in twee gedeeld, een deel deed dienst als keuken, het andere als salon.

Verlaat deze eetkamer en begeef u naar de verdieping erboven.

14. DE AULA NOVA (Q) | Deze zaal, gerestaureerd in de XXe eeuw, was waarschijnlijk een grote pronkzaal van de kasteelheer.

Het gewelfde plafond werd in 1925-1926 opnieuw opgebouwd door de archeoloog Albert Naef.

Het decor van de wanden, geschilderd in het begin van de XXe eeuw, werd geïnspireerd op de getuigen die bewaard bleven in de *camera domini* (nr. 19). Het groot wapenschild met de wapens van Savoye op de achterwand dateert van de XVe eeuw.

Verlaat de zaal en bezoek de volgende zalen op dezelfde verdieping.

U gaat nu het gedeelte van Chillon binnen dat dienst deed als privéresidentie voor het Huis van Savoye. Deze zalen waren in principe open, gemeubileerd en bewoond wanneer de Savoye's in het kasteel aanwezig waren.

15. DE ANTICHAMBRE (S) | Deze antichambre geeft uit op de Bernse slaapkamer. Waarschijnlijk werd ze bewoond door het personeel en de bedienden. Het plafond, in Bernse stijl, werd in 1931 opnieuw opgebouwd.

16. DE BERNSE SLAAPKAMER (S) | Gebruikt als slaapkamer in de middeleeuwen, heeft deze plaats waarschijnlijk dezelfde functie behouden tijdens de Bernse periode. De Bernse decors die op een witte achtergrond werden geschilderd en versierd werden met planten, fruit en dieren, dateren van het begin van de XVIIe eeuw.

17. DE KAMER VAN PIERRE II (U) | In deze ruimte werden de gasten in de Savoye-periode ontvangen.

De onderkanten van de wanden zijn in grisaille geschilderd op een witte achtergrond (1587). Erboven vindt men erg grote overblijfsels van het decor geschilderd in de XIIIe eeuw. De wand werd opnieuw samengesteld in 1921.

18. DE ZAAL VAN DE WAPENSCHILDEN (U1) | In de middeleeuwen was de wapenschildzaal een ontvangstzaal. Haar ligging, net boven de aula magna (de grote zaal, nr. 26), gaf haar met recht de naam aula magna superior. De schouw en het cassetteplafond dateren uit de XVe eeuw.

De gepolychromeerde fries is versierd met de wapenschilden van de Bernse baljuws, de kasteelheren van Chillon die van 1536 tot 1733 in het kasteel verbleven.

19. DE CAMERA DOMINI (X) | De *camera domini* (de kamer van de heer) was de slaapkamer van de graven en daarna van de hertogen van Savoye. Ze werd gebouwd in de XIIIe eeuw onder Pierre II van Savoye, daarna volledig gewijzigd in de XIVe eeuw. De geschilderde decors dateren uit deze periode.

De overblijfselen van de muurschilderingen tonen dieren in een schitterende plantenomgeving. Lelies en kruisen versieren het plafond. Deze verwijzen naar de wapens van Savoye en werden uit bladtin gesneden.

Via de wenteltrap, gebouwd rond 1336, kon de kasteelheer naar boven gaan naar de gangen langs de borstweringen of naar beneden gaan naar zijn privé-kapel.

20. DE KLEINE SALON (U2) | Gelegen naast de slaapkamer moest deze kamer in de middeleeuwen dienen als schuilplaats of garderobe. Het venster, de hoekschouw en de muurschilderingen dateren uit de XIIIe eeuw. Het plafond is uit de XVe eeuw.

21. DE LATRINES (V) | Dit gebouw dateert uit de XIIIe eeuw. De latrines dienden in de eerste plaats voor de afvoer van het afval, zowel voor menselijke uitwerpselen als voor vuilnis. De dubbele opening doet een collectief gebruik van de latrines vermoeden.

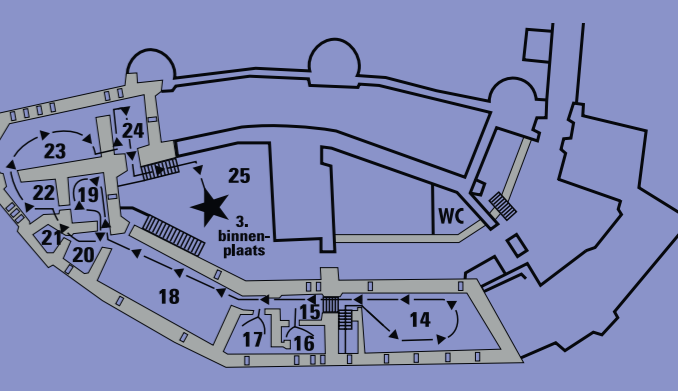
Ga naar beneden, let op de treden!

22. DE BETIMMERDE ZAAL (W) | Dit vertrek werd waarschijnlijk in de XIVe eeuw gebruikt als verblijfplaats voor het Huis van Savoye.

Het plafond, daterend uit de XVe eeuw, werd vanuit Villeneuve naar Chillon overgebracht en geplaatst in 1931. Het timmerwerk, eveneens uit Villeneuve, werd gerestaureerd in 1925.

De betimmerde zaal biedt een prachtig uitzicht op het meer, de stad Montreux en de wijngaarden van Chillon.

Het huidige domein van het kasteel van Chillon omvat 12.500 m² wijngaarden. De kasteelwijn, de Clos de Chillon, wordt gemaakt op basis van een witte druivensoort, de chasselas, die deel uitmaakt van de Vevey-Montreux, één van de acht herkomstbenamingen van Lavaux. De wijngaard vormt de grens tussen twee wijngebieden: Lavaux en Chablais vaudois. Op 28 juni 2007 werd een gedeelte van Lavaux opgenomen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

De Clos de Chillon-wijn (chasselasdruif) wordt ten bate van de onderhouds- en restauratiewerkzaamheden in de winkel van het kasteel verkocht.

23. HET OUDE PELIUM (G) | Het *pelium* (kachel) uit de XIIIe en XIVe eeuw, een binnenplaats, was vroeger een grote zaal die door een kachel werd verwarmd. In de middeleeuwen deed ze waarschijnlijk dienst als werkplaats voor het personeel van de graaf om er binnenwerken uit te voeren.

Het *pelium* werd waarschijnlijk verwoest door de komst van de Berners in de XVIe eeuw. De binnenplaats en de zaal eronder werden in het begin van de XXe eeuw gerestaureerd.

Ga de kapel binnen, opgepast voor uw hoofd!

24. DE KAPEL (Y) | De kapel St. Georges was de privékapel van de graven en daarna van de hertogen van Savoye. Tijdens de Reformatie werd ze niet langer als kapel gebruikt, maar deed ze dienst als zolder, daarna als kruitopslag tijdens de Bernse periode. De kapel werd in haar eerste functie hersteld in de XIXe eeuw, toen het kasteel werd omgevormd tot kantonale gevangenis en dit de plaats voor de erediens van de gevangenen werd.